

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 19.3.2007 64. vuosikerta Numero 1 Sivun 5

Tärkkelysohran kysyntä kasvaa

Arjo Kangas ja Martti Vuorinen, MTT

Ohraa käytetään paljon tärkkelyksen ja etanolin valmistukseen. Lajikkeen tärkkelyspitoisuus on siksi tärkeää. Jatkossa etanolin valmistus lisääntyy Suomessa.

Ohrasta aletaan vuoden 2008 aikana valmistaa polttoaine-etanolia ja rehua Altian Koskenkorvan tehtaalla Ilmajoella. Uuden tehtaan käynnistyttyä tarvitaan Ilmajoella ohraa yhteensä 400 miljoonaa kiloa vuosittain. Tämä on noin neljännes ohrasadostamme. Muista tehtaista ei vielä ole tehty päätöksiä.

Teollisuus tarvitsee tärkkelystä

Tärkkelyksen ja etanolin valmistukseen tarvitaan tärkkelyspitoista ohrasatoa. Teollisuus suosii viljelysopimuksissa tärkkelyspitoisten lajikkeiden tuotantoa, ja yli 60 %:n tärkkelyspitoisuudesta maksetaan lisähintaa.

Monitahoisia tärkkelysohralajikkeita ovat Voitto, Olavi, Erkki, Kunnari ja Edel. Näistä Kunnari ja Edel ovat laadukkaimpia tärkkelysohria. Ne ovat satoisia ja sisältävät yleensä runsaasti tärkkelystä. Edel on monitahoisista tärkkelysohrista lujakortisin ja myös myöhäisin.

Olavi on uusin sopimuslajike

Uutuuslajike Olavi on lujakortisempi ja ensimmäisellä ja toisella viljelyvyöhykkeillä satoisampi kuin Kunnari. Sen tärkkelyspitoisuus jää vain hieman pienemmäksi kuin Kunnarin. Jo pitkään viljelyssä ollut Erkki on kolmannella viljelyvyöhykkeellä lähes yhtä satoisa kuin Kunnari ja Olavi, mutta jää niistä jälkeen ensimmäisellä ja toisella vyöhykkeellä.

Voitto on aikainen tärkkelysohri, joka tulee valmiiksi neljän vuorokautta aikaisemmin kuin Erkki. Lajikkeen tärkkelyspitoisuus ei ole aivan yhtä hyvä kuin myöhäisempien lajikkeiden. Voitto on hieman arka ohranverkkolaikulle, joten lehtitautien torjunta on tarpeen. Myös muilla tärkkelysohralajikkeilla lehtilaikkutauteja on suositeltavaa torjua tarpeen mukaan.

Kaksitahoisista tärkkelysohrista aikaisin on Saana, ja sitä myös viljellään eniten. Muut kaksitahoiset lajikkeet ohittavat Saanan satoisuudessa. Maaren, Tofta ja Tolar ovat neljän vuorokautta myöhäisempiä lajikkeita kuin Saana.

Lisätietoja: arjo.kangas@mtt.fi
 puh. (06) 474 6401

Tärkkelysohralajikkeiden satoisuus eri vyöhykkeillä.

Lajike	Satoisuus suhdelukuna I-IV-viljelyvyöhykkeellä, Kunnari = 100							
	I		II		III		IV	
Voitto	92		99		97			93
Erkki	97		95		100			93
Olavi	104		103		99			93
Kunnari	4733 = 100		5331 = 100		5205 = 100		5618 = 100	
Saana	93		90		93			
Edel	109		108		101			96
Tofta	102		94		102			
Maaren	107		102		100			
Tolar	109		104		97			

Tärkkelysohralajikkeiden viljelyominaisuudet.

Lajike	Kasvu- aika pv	Lako- %	Hlp kg	Tärkkelys	Tärkkelys
				1) %	2) %
Voitto	83	19	63,2	59,5	61,7
Erkki	87	28	63,7	58,8	61,4
Olavi	87	15	62,3	59,5	..
Kunnari	89	24	65,4	60,0	62,6
Saana 2-tah	89	14	66,1	60,4	61,7
Edel	90	7	65,8	60,7	62,5
Tofta 2-tah	93	20	66,9	60,0	60,7
Maaren 2-tah	93	14	68,2	61,0	..
Tolar 2-tah	93	19	68,4	60,2	62,9

1) Keskimääräinen tärkkelyspitoisuus MTT:n kokeissa
 Ylistarossa 2002-2006

2) Keskimääräinen tärkkelyspitoisuus Altian viljan
 vastaanotossa 2006-2007,

Olavista ja Maarenista ei ole riittävästi tuloksia.